

Riktlinjer anskaffning av IT-stöd

Innehåll

Inledning.....	3
Syfte	3
Generella styrande principer	3
Kvalitets- och informationssäkring	3
PuL- personuppgiftslagen	4
Offentlighetsprincipen och Arkivlagen	5
Lagen om offentlig upphandling	5
Referenser.....	5

Inledning

Dessa riktlinjer beskriver vilka förutsättningar som gäller för anskaffning av IT-stöd inom Haninge kommun. Med IT-stöd avses alla typer av IT-lösningar såsom hårdvara, verksamhetssystem, programvaror och appar som nyttjas av användare och som finns installerade på klient, surfplatta, telefon, server, hos en outsourcingleverantör eller erbjuds som en s.k. molntjänst. Detta gäller även om program eller funktioner kan uppfattas som gratis.

Syfte

Syftet med instruktionen är att stödja ansvariga inom kommunen i samband med anskaffning av IT-stöd genom att beskriva och tydliggöra vilka regler och lagar som gäller samt hur man ska agera.

Generella styrande principer

Oavsett om IT-stödet omfattar en mindre eller större del av verksamheten ska alltid anskaffning ta hänsyn till såväl arkitektur- som infrastruktuuraspekter för att säkerställa att det fungerar väl i kommunens IT-miljö.

Haninge kommun har en etablerad driftsmodell för IT (se förvaltningsmodell). Kravställning på nytt eller uppgraderat IT-stöd ska alltid ske utifrån befintlig infrastruktur och IT-arkitektur i samråd med Digital Utveckling. Eventuella förändringar ska alltid utredas för att säkerställa att ett nytt eller uppgraderat IT-stöd kan fungera i kommunens IT-miljö. Före anskaffning av ett nytt IT-stöd ska befintliga IT-stöd inom kommunen alltid övervägas för att tillgodose behovet.

Följande styrande principer ska alltid följas i samband med anskaffning av IT-stöd:

- Ansvar för anskaffning av IT-stöd hanteras av respektive förvaltning/systemägare i samråd med förvaltningens IT-strateg.
- Eventuell anskaffning av nedladdningsbara program eller funktioner ska hanteras på samma sätt som anskaffning av IT-stöd. Undantaget är nedladdning av appar (program) för personligt bruk på telefoner och läsplattor som får ske.
- I samband med kravställning på ett nytt eller uppgraderat IT-stöd är det viktigt att kartlägga vilken påverkan detta kan få på andra system. Integrationer som innebär utbyte av information, lagring etc. är frågor som måste belysas och dokumenteras.

Kvalitets- och informationssäkring

IT-stöd som ska användas för informationshantering och/eller personuppgiftsbehandling ska alltid kvalitetssäkras med avseende på informations- och IT-säkerhet. En sådan beskrivning ska innehålla en kartläggning som redovisar vilken roll IT-stödet ska ha i organisationen samt vilka intressenter som finns, både externa och interna. I beskrivningen ska det även ingå en översiktlig redovisning av vilken information som ska hanteras och på vilket sätt samt syftet med behandlingen. Om IT-stödet kommer att innehålla känslig information eller information

som på annat sätt omfattas av sekretess finns behov av högre säkerhet vid åtkomst, lagring och överföring av informationen. Som känsliga personuppgifter räknas enligt 13 § PuL personuppgifter som avslöjar:

- Ras eller etniskt ursprung,
- Politiska åsikter,
- Religiös eller filosofisk övertygelse,
- Medlemskap i fackförening,
- Uppgifter som rör hälsa eller sexualliv.

Som exempel på integritetskänsliga uppgifter kan bland annat nämnas:

- Personuppgifter som rör elevers personliga förhållanden,
- Beskrivningar av hemförhållanden,
- Beskrivningar av relationer mellan eleverna,
- Uppgifter som omfattas av sekretess.

För båda dessa grupper av känslig information ställs högre krav på säkerhetsåtgärder vid behandlingen, t.ex. i form av kryptering vid kommunikation över Internet och krav på säker identifiering (två-faktorsinloggning) vid åtkomst till informationen.

Typ av information	Krav
Känslig information enligt 13 § PuL t.ex. uppgifter om ras, etniskt ursprung, religion, hälsa, sexualliv.	Höga säkerhetskrav (två-faktorsinloggning): Bankid, sms, säkerhetsdosa eller annan säker metod för identifiering vid åtkomst till informationen.
Integritetskänslig information, t.ex. lärares omdömen eller värderingar om elever.	Vid kommunikation över öppna nät krävs krypterad förbindelse.
Personuppgifter som inte omfattas av sekretess eller som annars kan anses känsliga.	Grundläggande säkerhetskrav (användarnamn och lösenord).

PuL- personuppgiftslagen

Om IT-stödet ska användas för att behandla personuppgifter ska en bedömning göras av om behandlingen är tillåten enligt personuppgiftslagen, PuL. Som personuppgifter räknas alla uppgifter som direkt eller indirekt pekar ut individer. Diskutera gärna bedömningen med kommunens personuppgiftsombud.

Vid all behandling av personuppgifter ska det finnas ett tydligt definierat ändamål som ska följa med genom hela behandlingsprocessen och styra hur personuppgifterna får och kan behandlas. När externa leverantörer av IT-stöd anlitas för att genomföra någon del av behandlingen ska ändamålet vara styrande även för dem på så sätt att de inte får tillföra några egna ändamål eller förändra dessa. Personuppgifterna får bara behandlas för de på förhand

beslutade ändamålen och endast den personuppgiftsansvarige får besluta om ändring av dessa.

I avtalet med leverantör ska det tydligt framgå att leverantören är personuppgiftsbiträde om IT-stödet hanterar personuppgifter. En separat bilaga till huvudavtalet ska upprättas som uppfyller krav på personuppgiftsbiträdesavtal enligt PuL (se ” Anvisningar molntjänster”).

Offentlighetsprincipen och Arkivlagen

En stor del av den information som hanteras i Haninge kommuns verksamhetssystem omfattas av offentlighetsprincipen. Varje nämnd ansvarar själv för sina allmänna handlingar.

Allmänheten har en grundlagsskyddad rätt att ta del av myndigheters allmänna och offentliga handlingar, den s.k. offentlighetsprincipen. Det innebär att information måste finnas tillgänglig över lång tid, även efter det att det ursprungliga verksamhetssystemet har upphört. För att säkerställa detta krävs att man redan vid anskaffning av verksamhetssystem beaktar frågor kopplade till långtidsbevarande av allmänna handlingar. Kontakta gärna kommunarkivarien för råd.

Lagen om offentlig upphandling

Ur ett affärsmässigt perspektiv finns alltid skäl att konkurrensutsätta en anskaffning. För offentlig sektor finns dessutom en särskild lagstiftning, lagen om offentlig upphandling (LOU) som styr hur upphandling ska ske. I samband med anskaffning av verksamhetssystem måste en bedömning av vilka krav lagstiftningen ställer på anskaffningsprocessen göras.

I Haninge kommun finns Upphandling Södertörn som har till uppgift att bistå i upphandlingar som behöver göras med anledning av införskaffande av IT-system.

Kostnader för inköpt utrustning belastar respektive verksamhet om inte annat är beslutat.

Referenser

Förvaltningsmodell

Anvisningar molntjänster

